

Kan Göran Persson halvera arbetslösheten?

Sänt i Sveriges Radio P1 *Obs! Special* 10 juli 1996

En del säger att regeringens program för att halvera arbetslösheten är rent nys. Ja, det finns dom som använder ännu starkare ord - bland bekanta har jag t.o.m. hört riktiga kraftuttryck som "bustöntigt".

Jag tycker det är orättvist. Den illvilliga kritiken baseras nog på att man har missuppfattat vad Göran Persson menar med uttrycket "halvera arbetslösheten". Somliga tror att han syftar på arbetslösheten *i procent*. Med den tolkningen tror jag att kritikerna har rätt. Men det finns en annan tolkning: regeringen vill halvera arbetslösheten genom att halvera *antalet arbetslösa*. Och i så fall finns det flera resoluta åtgärder som tyder på att man har siktet rätt inställt.

Ta invandrapolitiken, t.ex. För att bekämpa den höga arbetslösheten bland invandrare kan man gå till väga på två olika sätt: föra en ekonomisk politik som skapar fler jobb, eller minska antalet invandrare. Regeringen har valt det senare. Dagens utvisningspolitik, och tvärstopp för nya flyktingar som söker en fristad i Sverige, kommer säkert att leda till en minskning av antalet arbetslösa invandrare i landet.

För äldre arbetslösa saknas motsvarande krafttag. Men kanske räknar regeringen med att besparingarna inom sjukvården kommer att leda till att den redan i dag höga överdödligheten bland arbetslösa över 55 kommer att öka ytterligare.

Även **ungdomsarbetslösheten** är hög. Regeringens långsiktiga recept är att sänka nativiteten. Redan på femton-tjugo års sikt kan detta leda till att antalet arbetslösa ungdomar sjunker.

Åtgärderna mot barnfamiljerna har varit "skarpa", för att använda statsministerns favorituttryck. Minskade barnbidrag, ökade kostnader för barnomsorgen och försämrade bostadsbidrag - allt detta, och mycket därtill, har gjort att kostnaderna för att ha barn har stigit dramatiskt. Till detta kan läggas många kommuners energiska besparingar inom områden som skola, barnkultur, fritidsverksamhet, m.m., som också kan bidra till att människor tänker sig noga för innan dom skaffar barn.

Ett fräscht initiativ togs nyligen av Helsingborgs kommun, som vill spara in på skolornas lokalkostnader genom att köra flerskift. Förutom vanliga dagskift skall man nu köra kvällsskift, helgskift och t.o.m. extraskift på sommarloven.

Den målmedvetna politik gentemot barn och barnfamiljer som har förts dom senaste åren har kanske inte gett så stora utslag rent statsfinansiellt, men bör ses som "signaler", för att tala politikerspråk. Att ha barn ska inte bara vara dyrt - det gäller också att skapa osäkerhet om vad som gäller. Ingen familj som planerar för sin framtid ska kunna känna sig säker.

Låt mig ta ett exempel på en symbolhandling utan större statsfinansiell betydelse. I höstas kom regeringen på att staten kunde spara femtio miljoner kronor i ränta genom att senarelägga utbetalningen av det krympande barnbidraget. Sagt och gjort. För alla

barnfamiljer, som tidigare kunnat glädja sig åt att barnbidraget kom veckan **före** lönen, blev detta en tydlig "signal" som markerade vad regeringen tycker om människor som spär på den framtida ungdomsarbetslösheten genom att sätta barn till världen.

Besparingen - en engångsbesparing på femtio miljoner kronor - motsvarar ungefär en och en halv Hallman. Ni vet, Åke Hallmans fallskärm på drygt 30 miljoner. Inte någon av dom allra största fallskärmarna, men i alla fall. Som räkneenhet får en Hallman, lika med 30 miljoner kronor, duga.

För att spara en och en halv Hallman gav regeringen hundratusentals barnfamiljer en ny örfil. Det är till att känna sig säker.

Ett ännu djävare förslag är centerns och socialdemokraternas planer på att konfiskera barnpensioner från dom barn som förlorat en eller båda föräldrarna. Här handlar det, bokstavligen, om att stjäla från föräldralösa barn. Att jag använder ordet stöld beror på att pengarna inte är några bidrag, utan pengar som den avlidne föräldern betalat in i ATP. Totalt beräknas stölden inbringa cirka 150 miljoner kronor, eller fem Hallman.

Hur mycket kommer Helsingborgs kommun att tjäna på att slopa helgledighet och sommarlov för dom elever och lärare som har otur i lottningen om vilka skift dom får ta? Antag att besparingen blir en miljon. Det motsvarar tre hundra delar Hallman.

Det vore, sammanfattningsvis, bra konstigt om inte dagens barnfientliga politik skulle ge utslag i kraftigt minskat barnafödande. Och kanske kommer regeringen Persson-Johansson att år tjugohundrafemton kunna skryta med att antalet arbetslösa ungdomar halverats sedan dom tog makten på 1990-talet.